

CÔNG VIÊN LỊCH SỬ MẶT TRĂNG: AI MUỐN THAM QUAN?

Thay cho việc rút kinh phí để tổ chức những chuyến đổ bộ tiếp theo của các phi hành gia lên mặt trăng, nghị viện Mỹ lại quay sang tính chuyện bảo tồn những gì con người để lại trên thiên cầu này như: dụng cụ khoa học, những lá cờ... Có thể, hiện giờ việc bảo tồn nh

Thay cho việc rút kinh phí để tổ chức những chuyến đổ bộ tiếp theo của các phi hành gia lên mặt trăng, nghị viện Mỹ lại quay sang tính chuyện bảo tồn những gì con người để lại trên thiên cầu này như: dụng cụ khoa học, những lá cờ... Có thể, hiện giờ việc bảo tồn như vậy không gây tốn kém gì, nhưng cùng với thời gian, nó sẽ trở thành ngành kinh doanh không tồi...

Đã 44 năm trôi qua kể từ thời điểm phi hành gia Neil Amstrong đặt chân đầu tiên lên mặt trăng. Sau đó là Edwin Aldrin (bức ảnh chụp dấu giày nổi tiếng trên bề mặt mặt trăng là của ông). Tiếp gót Aldrin là gần một chục phi hành gia khác, tham gia vào các chuyến đổ bộ cuối cùng trong chiến dịch Apollo. Tất cả bọn họ đã để lại khá nhiều thứ trên mặt trăng: những dấu giày, những lá cờ màu trắng, những tác phẩm nghệ thuật, thang tiếp đất của khoang đổ bộ Đại bàng... Và hiện giờ nghị viện Mỹ muốn bảo tồn những dấu vết về sự hiện diện của con người trên mặt trăng ấy.

Bảo tồn cả những dấu giày

Dự án do các nghị sĩ Mỹ đề nghị có nói về sự cần thiết phải xây dựng một Công viên lịch sử mặt trăng. Nó bao gồm các khu vực đổ bộ của các chuyến bay Apollo trong những năm 1969 – 1972 và một khu vực liên quan đến thất bại của chuyến bay Apollo XIII. Theo Donn Edwards và Eddy Bernice, hai tác giả của dự án: “Chương trình chinh phục mặt trăng Apollo là thành tựu lớn nhất trong lịch sử nước Mỹ. Trong viễn cảnh phát triển các chuyến bay vũ trụ với mục đích thương mại và hoạt động khám phá vũ trụ của các quốc gia khác, nước Mỹ phải giữ khu vực đổ bộ của cả chuyến bay Apollo trong tình trạng không thay đổi, để dành cho thế hệ mai sau”.

Công viên lịch sử mặt trăng sẽ bảo tồn những gì? Chủ yếu là những dấu vết về sự hiện diện đầu tiên của con người trên mặt trăng. Trên mặt trăng không có các hiện tượng khí hậu và địa chất rõ ràng nên dấu giày để lại trên đó sẽ tồn tại mãi mãi. Các chuyến bay du lịch lên mặt trăng được dự đoán là sẽ biến thành các dự án ngày càng tiên tiến. Không khó để hình dung rằng sau chục năm nữa các nhà tỷ phú sẽ mua vé tham gia các chuyến du ngoạn trên mặt trăng. Một trong những điểm đến hấp dẫn của họ sẽ là các địa điểm đổ bộ của các chuyến bay Apollo. Đây là điều mà các nghị sĩ Mỹ lo ngại nhất.

Những lá cờ màu trắng

Các dấu giày không phải là dấu vết duy nhất mà con người để lại trên mặt trăng. Các phi hành gia còn để lại dụng cụ khoa học và công nghệ. Những dụng cụ này có thể trở thành “miếng mồi béo bở” của những kẻ săn lùng kho báu và được coi như chiến tích có liên quan đến thành tựu vĩ đại nhất của nhân loại trong thế kỷ XX. Trong số đó có thang tiếp đất của khoang đổ bộ Đại bàng. Chiếc thang này trở nên không cần thiết đối với các phi hành gia trên đường quay trở về trái đất. Thật khó để mang nó theo như một vật kỷ niệm bởi nó cân nặng hơn 10 tấn; tuy nhiên một kẻ săn lùng kho báu tinh ranh có thể cắt nhỏ nó ra, hoặc ít ra là để lại bút tích “Tôi đã đến đây” trên chiếc thang này.

Các phi hành gia cũng đã để lại trên mặt trăng hai dụng cụ chính: Máy ghi địa chấn PSEP và thiết bị phản xạ laser. Từ trái đất, hướng chùm tia laser vào thiết bị này và đo thời gian phản xạ, các nhà thiên văn học có thể nghiên cứu tốc độ chạy ra xa trái đất của mặt trăng.

Trên mặt trăng còn có 6 lá cờ do các phi hành đoàn Apollo để lại. Điều đáng chú ý là bức xạ tia cực tím và chênh lệch nhiệt độ lớn đã làm các lá cờ bay hết màu. Hiện giờ chúng có màu trắng tuyết và chắc chắn là đã bị hư hỏng nhiều. Trong số 6 lá cờ đó, chỉ có 5 lá là còn “đứng vững”. Lá cờ do chuyến bay Apollo XI để lại được cắm quá gần thiết bị đổ bộ Đại bàng và bị động cơ của nó làm đổ khi khởi động quay về tàu mẹ.

Các phi hành gia còn để lại trên mặt trăng bức tượng phi công vũ trụ của nghệ sĩ Paul Van Hoeydonck người Bỉ. Bên cạnh đó là danh sách 14 phi hành gia (8 người Mỹ và 6 người từ Liên Xô cũ) đã tử nạn trong thời gian tàu Apollo XV khởi hành. Thật khó xác định giá trị của tác phẩm này khi nó được đấu giá trên trái đất.

Nếu không có sự can thiệp từ bên ngoài thì các dấu vết của con người trên mặt trăng có thể tồn tại hàng triệu năm. Tuy nhiên rất khó khăn định việc thành lập Công viên lịch sử mặt trăng có thể bảo tồn những di sản ấy trong bao lâu (Mặt trăng không thuộc sở hữu của quốc gia nào cả). Những người phản đối ý tưởng này cho rằng cách tốt hơn để tưởng nhớ những sự kiện xảy ra từ hơn 40 năm trước là chuẩn bị chiến dịch mới để tiếp tục đưa người lên mặt trăng.